

۱۵۷۲۱۰۷

به نام خداوند جان آفرین

چشم خدا بین
(۰) فصحہ خواندنی از گلستان سعدی

www.ketab.ir

سرشناسه: یزدانی، زینب
عنوان و نام پدیدآور: چشم خدایین (۸۰ قصه خواندنی از گلستان سعدی) /
گزینش و شرح زینب یزدانی.
مشخصات نشر: تهران: پگاه الوند، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۲۵ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۳۲-۲۰-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیفا
موضوع: سعدی، مصلح بن عبدالله، ۹۶۹۱ ق.، گلستان، برگزیده
موضوع: نثر فارسی- قرن ۷ ق
رده بندی کنگره: PIR۵۲۱۱/۳ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی: ۸۶۸/۸۳۱
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۰۹۸۹

انتشارات پگاه الوند

تهران، صندوق پستی: ۱۷۱۸۵-۱۴، تلفن: ۸۸۸۱۳۰۵۹ و ۰۹۱۲۶۱۱۵۱۲

چشم خدایین

(۸۰ قصه خواندنی از گلستان سعدی)

گزینش و شرح: زینب یزدانی

طراح جلد مریم میرحسینی مطلق

لیتوگرافی صدف • چاپ خانه مهارت • صحافی بهرگان

نوبت چاپ نخست ۱۳۹۷ • شمارگان ۵۰۰ نسخه

قیمت ۱۲۰۰۰ تومان • شماره نشر ۳۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۳۲-۲۰-۲

© حق چاپ: ۱۳۹۷، انتشارات پگاه الوند

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۲	نان بی‌منت
۱۳	سیرت اردشیر بابکان
۱۴	فریادرس و ز مصیبت
۱۷	صدای نسوز
۱۸	جور استاد به که مور در
۲۰	از دریچه‌ی چشم محزون
۲۲	بازرگان حریص
۲۴	لرزه براستخوان
۲۷	اسراف درویشان
۳۰	عاقبتِ گرگ زاده گرگ شود
۳۷	شهزاده‌ی کوتاه قد
۴۰	دوهم قفس
۴۲	بی‌توجهی درویش به پادشاه
۴۴	میراث پیغمبران
۴۵	بی‌نیاز از مردم
۴۶	نگرانیِ پسر از مرگ
۴۷	درمان پسر بیمار
۴۸	کنج عبادت

۴۹	زاهدت‌راز زاهد
۵۰	شکایت بیمار
۵۱	تریت یکسان
۵۲	خانه‌ی دوست
۵۳	به یاد پادشاه
۵۴	ارادت درویشان
۵۵	مرگ ناگهانی
۵۷	دهقان مهمان‌نواز
۵۸	قد عافیت
۶۰	درویش جامه‌ی جاب
۶۱	جامه‌ی درویشان
۶۲	ادب آموزی
۶۳	نور معرفت
۶۴	شرط آدمیت
۶۵	از عشق بی‌خبر
۶۷	دولت پاینده
۶۹	پسرکودن
۷۰	مادر دل‌آزرده
۷۱	در آرزوی فرزند
۷۲	دوستی بی‌اندازه
۷۳	دل‌تنگ از جدایی
۷۵	هم زیستی اجباری

۷۶	مهربانی با یک دیگر
۷۸	دعای خیر در حق پادشاه
۷۹	برترین عبادت
۸۰	سلطان خسیس
۸۱	کیسه‌ای پراز مروارید
۸۲	صبر در برابر گرسنگی
۸۳	نشان خردمندی
۸۵	بنیاد ظالم
۸۶	روزگار از دست نبرد
۸۸	پاداش نیکوکاری
۸۹	نان بازو
۹۰	نابینا در قیامت
۹۱	اندیشه‌ی درست
۹۲	زندگانی جاودان
۹۳	پارسا و دزد
۹۴	زاهد ظاهر نما
۹۵	روز انتقام
۹۶	مردم آزاری به خاطر پادشاه
۹۸	زیر پای پیل
۱۰۰	آخرین درخواست مجرم
۱۰۲	دودِ دل درویشان
۱۰۴	ترس از مجازات پادشاه

- گناه جاوید ۱۰۵
- دوستی در حق دیگران ۱۰۶
- قبر سرمایه دار ۱۰۷
- چشم پوشی از گناه ۱۰۹
- زخم زبان مردم ۱۱۱
- ترس از پادشاه ۱۱۳
- دروغ مصلحتی ۱۱۴
- سپاس پارسا ۱۱۶
- چشم خدا ۱۱۷
- نصیحت بازگان خسارت دیده ۱۱۸
- پرسش بی پاسخ ۱۱۹
- سخنگوی بی نظیر ۱۲۰
- سخن ناتمام ۱۲۱
- امیر دزدان ۱۲۲
- رازدار پادشاه ۱۲۳
- از بهر خدامخوان ۱۲۴
- کتاب نما ۱۲۵

پیش گفتار:

بی گمان سعدی، این شوریده‌ی شیراز، را همگان نیک می‌شناسند. نامش در ایران، بل که در سراسر جهان نامی است آشنا و آثارش مورد توجه بسیاری از مردم دنیا است. شیخ اجل هم در حوزه‌ی نثر، آثار رمانه بوده است و هم در حوزه‌ی نظم و شعر یگانه‌ی عصر خویش. گواستاش هنوز هم تأثیرگذارترین و ژرف‌ترین اثر منشور و مسجع تاریخ ادبیات ایران است و بسیاری از اصحاب قلم و اندیشه از این اثر ارجحند. حوشه‌ها چیده‌اند و چیزها آموخته‌اند. و بوستانش که سرشار است از حکمت، میراث ارزشمندی است که فرهنگ و ادب ایران زمین بدان می‌بالد و اشعارش بویژه غزلیات و قصایدش زیباترین و ارزشمندترین آثار ادبی این کهن بوم و بر است. و این گونه است که - با فطرت شیرین سخن در باب منزلت سعدی می‌گوید: «استاد غزل، سعدی است پیش همه کس...».

باری، سخن از سعدی شیرین سخن است؛ یکی از بلندآوازه‌ترین هنرمندان ایران، که نامش بر تارک جهان بسیار

خوش می‌درخشد و چه فراوانند ادیبان و شاعرانی که وامدار اندیشه‌ی بلند این یگانه‌ی بی‌همتا هستند.

اما روی سخن ما بیش‌تر به گلستان شیخ اجل است. کتابی که به نثر نوشته شده است و آن هم نثر مسجع یا آهنگین که خالقش بیک نشان داده است در نویسندگی تا چه اندازه تواناست و زیبایی نوشته‌هایش زبانزد هر عام و خاصی است. اوج هنر نویسندگی این هنرمند در دیباجه‌ی گلستان به روشنی می‌بینیم. دیباجه‌ای زیبا و دلنشین که شکرگزار بی‌پایان خدای، عزوجل، است.

کتاب گلستان دارای یک دیباجه و هشت باب است. در دیباجه‌اش از باران رحمت بی‌حساب خداوند سخن می‌گوید و طاعت او را موجب قربت می‌داند.

باب اول کتاب در سیرت پادشاهان است. دربردارنده‌ی ۴۱ حکایت دلنشین که ظاهراً طولانی‌ترین بخش گلستان سعدی است. باب دوم درباره‌ی اخلاق درویشان است و شامل ۴۷ حکایت کوتاه اما پرمغز. باب سوم در فضیلت قناعت است و دارای ۲۰ حکایت.

در فواید خاموشی باب چهارم کتاب است و شامل ۱۴ حکایت شیرین و در عشق و جوانی عنوان باب پنجم گلستان شیخ اجل است که ۲۰ حکایت دارد. باب ششم گلستان در ضعف و پیری است شامل

۹ حکایت که کوتاه‌ترین بخش گلستان است. و باب هفتم که از ۱۹ حکایت و یک مناظره‌ی زیبا زیر عنوان «جدال با مدعی در بیان توانگری و درویشی» نام دارد، در تأثیر تربیت است.

در آداب صحبت باب هشتم و پایانی گلستان می‌باشد که سرشار است از سخنان حکیمانه و کلمات قصار که در ادبیات کشور ما بی‌نظیر است.

اما در این آئینه حکایت‌های گلستان سعدی، تلاش بر آن بود که زیباترین، تأثیرگذارترین و ناب‌ترین حکایت‌های حکیمانه و ادیبانه‌ی شیخ اجل را برای ادب دوستان تدوین نماییم و دشواری‌های آن را در حد شرح کنیم تا نسل امروز بیش‌تر از پیش به آثار ارجمند این ارجمندان و بزرگان توجه نمایند و آثار این سروران را بیش‌تر بخوانند. امید که پندهای عالمانه و تجربه‌های خوب شیخ اجل ره‌گشایی باشد برای خوانندگان آثارش.